

**MARIA KOZIOL**

**ADAM MAZUR**

Centralny Ośrodek Badania Odmian Roślin Uprawnych  
Stacja Doświadczalna Oceny Odmian w Przecławiu  
e-mail: m.koziol.przeclaw@coboru.pl

## Zmienność plonowania i cech użytkowych odmian soi w latach 2014–2018 oraz rekomendacja odmian dla województwa podkarpackiego

Prowadzone w Polsce doświadczenia z odmianami soi wskazują na korzystne warunki do uprawy tego gatunku w południowo-wschodniej części kraju. Ze względu na swoje specyficzne wymagania klimatyczne, a zwłaszcza wyraźną reakcją na długość dnia, duże wymagania cieplne i dość długi okres wegetacji, obecne odmiany soi uzyskują w rejonie Podkarpacia zadowalające plony z ekonomicznego punktu widzenia.

Celem pracy jest ocena przydatności do uprawy odmian soi pod względem potencjału plonowania i innych cech użytkowych. Analizie poddano wyniki plonowania i wybrane cechy użytkowe odmian uzyskane w doświadczeniach odmianowych z lat 2014–2018, realizowanych w ramach Porejestrowego doświadczalnictwa odmianowego (PDO). Doświadczenia przeprowadzono w trzech miejscowościach województwa podkarpackiego w zróżnicowanych warunkach glebowych: w Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Przecławiu oraz w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Skołoszowie i w Zakładzie Doświadczalnym Oceny Odmian w Nowym Lublińcu. Przebieg pogody w poszczególnych latach i miejscowościach w sezonie wegetacyjnym był bardzo zróżnicowany.

W latach 2014–2018 przebadano łącznie 40 odmian soi z różnych grup wczesności. Liczba badanych odmian w doświadczeniach wahała się od 7 do 32. W analizowanym okresie tylko sześć odmian było badanych we wszystkich doświadczeniach: Augusta, Mavka, Aligator, Petrina, Madlen i Abelina.

Plonowanie odmian było zróżnicowane w latach i miejscowościach. Ogólnie poziom plonowania w doświadczeniach był zadowalający. Na podstawie uzyskanych wyników stwierdzono, że plon nasion soi wahał się w przedziale od 12,2 dt/ha (w Nowym Lublińcu, rok 2015) do 68,5 dt/ha (w Przecławiu, rok 2018) i zależał w dużym stopniu od

warunków siedliskowych oraz meteorologicznych (głównie opadów). W trakcie wegetacji szczegółowej ocenie poddano takie cechy jak: długość okresu wegetacji, długość okresu kwitnienia, wysokość roślin i osadzenia najniższego strąka, skłonność do pęknięcia strąków, wylegania, porażenia chorobami, a także oznaczono masę 1000 nasion.

Począwszy od 2016 roku, na podstawie doświadczeń, tworzona jest „Lista odmian soi zalecanych do uprawy na obszarze województwa podkarpackiego”.